

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ

ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ ІМ. Г. С. СКОВОРОДИ НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. М. П. ДРАГОМАНОВА

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

**VIII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ,
ПРИСВЯЧЕНА 90-РІЧЧЮ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ VIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ «ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ
ТЕХНОЛОГІЇ»**

**REPORTS OF THE VIII INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE “A PERSON, A SOCIETY, COMMUNICATIVE
TECHNOLOGIES”**

Харків
2020

УДК 740+656+338

ББК 87

Л 93

Головні редактори:

Панченко С. В. – доктор технічних наук, професор, академік Транспортної академії України, ректор Українського державного університету залізничного транспорту;

Андрущенко В. П. – доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, академік Національної академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова

Редакційна колегія:

Бутько Т. В. – д-р техн. наук, професор, академік ТАУ

Лаврухін О. В. – д-р техн. наук, професор, чл.-кор. ТАУ, академік МАБЖ

Устенко О. В. – д-р техн. наук, професор, академік ТАУ

Бакланов О. М. – д-р хім. наук, професор

Ватуля Г. Л. – д-р техн. наук, професор

Калабухін Ю. Є. – д-р техн. наук, професор

Новіков Б. В. – д-р філос. наук, професор

Панков Г. Д. – д-р філос. наук, професор

Петрушов В. М. – д-р філос. наук, професор

Рассоха І. М. – д-р філос. наук, професор

Близнюк Л. М. – канд. філол. наук, доцент

Даніл'ян В. О. – канд. філос. наук, доцент

Колеснік К. Е. – канд. іст. наук, доцент, академік ТАУ

Куценко М. Ю. – канд. техн. наук, доцент

Панченко В. В. – канд. техн. наук, доцент

Павлов В. І. – канд. філос. наук, доцент

Прогонний О. М. – канд. техн. наук, доцент

Скорик О. О. – канд. техн. наук, доцент

Толстов І. В. – канд. філос. наук, доцент

Алексєєнко Н. В. – старш. викладач

Затверджено до друку Вченою радою Українського державного університету залізничного транспорту (протокол № 7 від 21.09.2020 р.)

Л 93 Людина, суспільство, комунікативні технології : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. присвяченої 90-річчю Українського державного університету залізничного транспорту, 15–16 жовтня 2020 р. Харків : ДІСА ПЛЮС, 2020. 295 с.
ISBN 978-617-7927-35-7

УДК 740+656+338

Друкується в авторській редакції

ISBN 978-617-7927-35-7

© Авторський колектив, 2020

5. Бек У. Общество риска. На пути к другому модерну. Москва, 2000.
6. Бек У. Космополитическоемировоззрение. Москва, 2008.
7. Beck U. The Analysis of Global Inequalities: From National to Cosmopolitan Perspective. *Global Civil Society. Oxford:UniversityPress, 2003.*
8. Beck, U. and Beck-Gernsheim, E. 2002 Individualization: Institutionalized Individualism and Its Social and Political Consequences. London: Sage, 2002.
9. Castells M. The Power of Identity. Malden: Oxford, 1997.
10. Riesman D. The Lonely Crowd. Yale University, 1968.
11. Whyte W.H. The Organization Man. University Pennsylvania Press, 2002.

МАМЕНКО Т.В., аспірант

Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України

м.Київ, Україна

ФІЛОСОФІЯ МАХІЗМУ В УКРАЇНІ: ЕМПІРІОСИМВОЛІЗМ П.С.ЮШКЕВИЧА

Махізм, та зокрема махізм на теренах України, як філософська течія, нажаль, мало вивчався, швидше треба сказати що цей напрям був майже забутий сучасними дослідниками. У той час, коли багато інших філософських течій та напрямків, розповсюджених наприкінці ХІХ та на початку ХХ сторіч з розпадом Радянського Союзу набули нового життя та нової актуалізації, саме цей напрям філософської думки так і не відродився з того самого небуття, у яке потрапив він ще з часів офіційної радянської оцінки його, як неправильного, еретичного чи то «ревізійністського». Такі оцінки канонізувалися в радянській філософії з часів загальновідомої в ті часи критики, що завдав по цій філософській теорії Ленін у своїй книзі «Матеріалізм та емпіріокритицизм» - та з тих часів, нажаль, вкрай рідко переглядалися та досліджувалася в період здобуття Україною незалежності. Однак, цей філософський напрям залишив свій досить цікавий слід як в історії західної, так і в історії української філософії – оскільки, саме на теренах України філософи цього напрямку розвивали свій, доволі цікавий та оригінальний варіант махістської філософії. Пов'язана з іменами Ернста Маха та Ріхарда Авенаріуса філософська течія махізму мала свої витоки в так званому позитивізмі другої хвилі. Найпершим відомим та провідним теоретиком цього напрямку серед українських філософів був Володимир Вікторович Лесевич (1837-1905). Його можна вважати посередником між класичним французьким позитивізмом Огюста Конта, неопозитивізмом та

оригінальним вченням філософського махізму. Найвідомішими серед пропагандистів ревізії марксизму в Україні на засадах філософії махізму були виходець з Полтавщини, який захоплювався Р.Авенаріусом Анатолій Луначарський, одеський філософ Павло Юшкевич, випускник Київського політехнічного інституту, що друкувався у «Київській Думці» - Микола Вольський (Валентинов).

Павло Соломонович Юшкевич (1873-1945) - вже на початку ХХ ст. виступив з позиції створеного ним нового варіанту емпіріокритицизму, яку сам визначав як «емпіріосимволізм». Як і його попередники, він протиставляє свою концепцію абстрактним абсолютам, які, з його точки зору, характерні для всіх попередніх світоглядних систем. Подібно Лесевичу, він оцінює і матеріалізм, і ідеалізм як суто умоглядні конструкції.

Однак на відміну від свого попередника творець філософської теорії «емпіріосимволізму» велику увагу приділяє марксистській теорії, вбачаючи в ній спробу пристосувати традиційний матеріалізм до природознавства ХХ в. Дорікаючи Ф. Енгельсу в невиправданому розширенні сенсу поняття «діалектика», П. Юшкевич вважає основою марксистського світогляду «одне з найбільших завоювань науки минулого століття - еволюційне вчення» і розглядає діалектичний матеріалізм як продовження традицій Спінози на основі поєднання ідей еволюціонізму та емпіризму.

Наполягаючи на тому, що марксизм не є цілісною і завершеною філософською системою, П. Юшкевич вважав марксистське розуміння матерії різновидом кантівської «речі в собі» і відкидав його на тій підставі, що наукове визначення матерії обов'язково має включати в себе перерахування істотних властивостей об'єкта. В іншому випадку визнання пізнаваності матерії, з його точки зору, означало б допущення можливості пізнання кантівської «сутності», принципово відірваної від світу явищ.

Вихід із протиріччя П. Юшкевич вирішив віднайти у концепції паралельності «психічного» (куди він включає і чуттєвий, і логічний рівні) і «фізичного», тобто зовнішнього, «тілесного» проявів одного й того ж самого буття. З цієї точки зору будь-який матеріалізм оцінювався ним як концепція, що протиставляє, а отже, і розриває матеріальне і ідеальне, а значить, нездатна забезпечити справжнє вирішення питання про їх дійсне співвідношення.

П. Юшкевич виступив попередником так званої третьої хвилі позитивізму - логічного позитивізму. Тому інтерес до його ідей емпіріосимволізму має не лише суто історичний характер. Справа в тому, що П. Юшкевич був одним з перших вітчизняних філософів, який усвідомив необхідність виходу за рамки психологічних концепцій, з якими була пов'язана програма Е.Маха. Адже відчуття кожного індивіда є змістом його особистісного переживання,

«внутрішня дійсність», яка об'єктивується і стає доступною для інших людей лише через засоби зовнішнього вираження, в тому числі за допомогою мови. Логіка ж орієнтована на між-індивідуальний рівень відношення людини до навколишньої дійсності.

Саме це і визначило трактування філософом об'єктів пізнання як певних символів. Визначаючи такі наукові конструкти, як «коливання ефіру», «електричні розряди» і тому подібне у якості «емпіріосимволістських елементів», П. Юшкевич розраховує знайти джерело та основу об'єднання чуттєвих сприйнятів різних людей в якесь «спільне» уявлення, яке не залежить від індивідуальних особливостей організму одного конкретного суб'єкта.

Важливо розділяти, незважаючи на деяку схожість (про що писав Ленін в своїй відомій роботі), теорію «універсального природного символізму» Джорджа Барклі і концепцію «емпіріосимволізму» Павла Юшкевича. Англійський філософ прямо пов'язував «символи» природи з дією божественного розуму. П. Юшкевич же підкреслював залежність знакових засобів науки від людської пізнавальної діяльності. З точки зору останнього, обираючи певний символ, люди погоджують з ним свої відчуття і в кінцевому рахунку приходять до певної подібності результатів. Цьому сприяє також й те, що й самі відчуття стають усвідомленими фактами для людини, лише включаючись в понятійно-мовні структури. Людина знає, що, скажімо, пережитий нею стан називається «біллю», тоді тільки вона може зрозуміти власне відчуття. Оскільки різні відчуття корелюються одне одним, остільки образ дійсності виникає в нашій свідомості не в результаті механічно-дзеркального відбитку прямого впливу зовнішньої реальності на органи чуттів, а на основі складної взаємодії чуттєвого і раціонального рівнів пізнання. Як свідчить сучасна фізіологія зору, вже візуальні відчуття не можуть виникати без дії дуже тонких інтелектуальних механізмів.

Тому абстрактні поняття, що названі П. Юшкевичем «емпіріосимволами», розглядалися ним як основні засоби, за допомогою яких різноманіття емпіричного світу зводилося до однаковості людських знань. У руслі сучасних методологічних пошуків багато міркувань минулих теоретиків набувають нового змісту, і сьогодні навряд чи матиме заперечення твердження філософа про те, що наукова абстракція являє собою думку про дії деякого закону природи (скажімо, одного із законів Ньютона) і вираз цієї думки в мові теорії.

П. Юшкевич, спираючись не на психічне, а на логічне в пізнанні - підкреслював, що саме «психічне» не повинно розглядатися в якості змісту переживань індивіда, бо воно являє собою швидше форму цього переживання і складається в результаті колективного досвіду. Тому «емпіріосимволи» вводяться в науку з метою систематизації окремих індивідуальних переживань,

побудови на їх основі єдиної системи теоретичних уявлень щодо досліджуваних наукою феноменів.

Творчий прогрес Павло Юшкевич ототожнює з винаходом деяких правил гри, діючи за якими ми створюємо прагматично необхідний людству світ символів, що дозволяють людині успішно домагатися своїх цілей в реальних ситуаціях. Намагаючись продемонструвати, як основні математичні поняття і процедури виникають з процесів предметно-практичної взаємодії людей з навколишнім середовищем П. Юшкевич не виходить за рамки кантівського розуміння понять простору та часу. Розглядаючи їх як суто логічні конструкти, він підкреслює, однак, що слід відрізнити логічні простір і час як умови досвідного дослідження, що передують йому і не дані в чуттєвому сприйнятті, від фізіологічних, наявних у кожного індивіда. Останні не можуть використовуватися в якості основи інтерсуб'єктивного значення, а тому й наукову методологію не цікавлять. Людські відчуття з точки зору даного підходу є лише приводом для створення теоретичного конструкту, матеріалом, з якого дослідник будує об'єкт в чистому вигляді, відволікаючись подумки від реально присутніх в чуттєвому сприйнятті розбіжностей окремих його моментів.

Ці міркування й роблять концепцію Павла Юшкевича одним із перших варіантів логічного аналізу наукового знання. Намагаючись виявити формально-організаційні засади, що визначали виникнення фактів науки, він багато в чому випередив практику сучасного йому позитивізму і став роздумувати над питаннями, до яких природознавство підійшло дещо пізніше.

Павло Юшкевич звертає увагу на те, що людина створює для себе соціальне, тобто певною мірою штучно створене середовище, за допомогою якого вона впливає на природу і підпорядковує її собі. Оскільки таке середовище включає в себе і матеріальні, і ідеальні елементи, остільки воно не може виникнути поза зв'язком з середовищем природнім. Отже, і пізнавальна діяльність, як і діяльність виробнича, являє собою з'єднання «природного» і «штучного», реального і ідеального, даного та створеного. «Знаряддя і символи - це два аспекти теоретичної діяльності людини; про знаряддя можна сказати, що це свого роду штучні, символічні органи людського тіла; точно так і про символи можна стверджувати, що це штучні "інструментальні" відчуття людської психіки».

Юшкевич, логізуючи пізнання, запропонував відрізнити «поняття-копії», що напряду викликають у свідомості відповідний конкретний образ (типу «людина», «слон», «риба»), від «понять-символів», з якими ніякі подібні образи не пов'язані. Поняття-символ, таким чином, виступає в ролі заступника «цілого ряду психічних образів, прихованих в підсвідомій області».

Спроба розвинути ці положення призвела Юшкевича до уявлень про пізнання як про процес безперервного символотворення, масштабність якого збільшується з кожним новим етапом. Тоді система людських знань повинна бути чимось на зразок ієрархічної піраміди символів, кожен з яких може отримувати змістовну інтерпретацію тільки в рамках всієї системи. Юшкевич відзначає думку французького вченого та історика науки Дюгема про те, що саме наукова теорія встановлює відповідність використовуваних наукою понять з фактами, що реально спостерігаються, які поза теоретичним контекстом взагалі виявляються позбавленими сенсу. І одеський філософ вбачає в цьому міркуванні свідоцтво символічності наукових знань.

Перш за все Юшкевич, спираючись на досвід нового природознавства, намагається знайти надійну опору розмежування спекулятивного і наукового методів в тому, що перший, близький поетичному вимислу, висловлює особисте ставлення до пережитої реальності, тоді як наука прагне усунути цей момент особистого переживання. Тому наукове знання, згідно Юшкевичу, є «описом суцього, віднесеним до деякого ідеального, середнього, нормального спостерігача, який представляє собою людство». Юшкевич протиставляє один одному дві полярні, з його точки зору, пізнавальні позиції, які він визначає так: «Безпристрасна демонстрація (показ і доведення) і особистісне навіювання, зараження своїм переживанням». Основна частина духовного життя суспільства являє собою змішання, переплетення цих форм. Сюди ж відноситься і філософія. Але Юшкевич підкреслює, що під філософією він має на увазі певну цілісну реакцію людини на сукупність суцього, що виражається в його світогляді і світосприйнятті на відміну від цілком наукової теорії пізнання.

Емпіріосимволізм Павла Юшкевича визначає його ставлення до філософії як до «центру згущення колективних уявлень і емоцій». І в цьому випадку філософська теорія виявляється науковою лише в тій її частині, яка вільна від почуттів і темпераменту самого теоретика. Вбачаючи причину «антиінтелектуалізму», що поширюється в суспільній думці, в розриві «розуму» і «серця», одеський емпіріокритик пояснює такий розрив розпадом колективного почуття на індивідуалізовані переконання. Психологія, вважає він, не може служити базою єдиного ставлення людей до реальності, і її місце в принципі повинна зайняти логіка. Але оскільки елементи групової свідомості ще й досі вимагають використання поряд з науковими, «буквальними» описами переносних, алегоричних, що обумовлено неможливістю прямого вираження групових емоцій, остільки логіка ще не готова повністю стати основою психологічної та філософської думки.

Все це означає, що подальший розвиток науки пов'язаний з усуненням з її мови всякого роду іносказань, до яких відносяться також і вирази неемпіричного

характеру, філософія ж повинна орієнтуватися на дескриптивний опис індивідуальних і соціальних реакцій людини на все, що на неї впливає.

Список використаних джерел

1. Лесевич В. В. Собр. соч. в 3 т. Москва, 1915.
2. Стейла Д. Наука и революция: Рецепция эмпириокритицизма в русской культуре (1877–1910 гг.). Москва: Академический Проект, 2013. 363 с.
3. Шкуринов П. С. Позитивизм в России XIX в. Москва: Изд-во Моск. ун-та, 1980. 416 с.
4. Юшкевич П. С. Материализм и критический реализм. Санкт-Петербург., 1908.
5. Юшкевич П. С. Современная энергетика с точки зрения эмпириокритицизма. *Очерки по философии марксизма. Философский сб.* Москва, 1910.
6. Юшкевич П. С. Новые веяния: Очерки современных религиозных исканий. Санкт-Петербург, 1910.
7. Юшкевич П. С. Мировоззрение и мировоззрения : Очерки и характеристики. Санкт-Петербург, 1912.

НЕСКО С.І., *к.філол.н., доцент*

Український державний університет залізничного транспорту

м. Харків, Україна

РОЛЬ ПЕРЕКЛАДАЧА, ЯК ТЕХНІЧНОГО КОМУНІКАТОРА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

В умовах глобалізації спостерігається недостатність перекладачів, які володіють майстерністю технічного перекладу, що прискорює обмін знаннями, технологіями, а також дає змогу співпраці у спільних проектах. Очевидним є факт, що правильно оформити та представити на світовому ринку продукт здатен саме перекладач (технічний комунікатор).

Якісне функціонування внутрішнього і транзитного вантажопотоку та забезпечення пасажирських перевезень залізничним транспортом в умовах впровадження інтелектуальних технологій а також вирішення існуючих проблем галузі вимагає залучення висококваліфікованих спеціалістів-перекладачів. Вхідження України в економічний простір Європейських держав не можливо без професіоналів із розширеним набором компетентностей які здатні супроводжувати втілення міжнародних проектів. Вирішення цієї проблеми можливе завдяки підготовці висококваліфікованих фахівців

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ І. ФІЛОСОФСЬКІ ТА ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

ПРИВІТАННЯ УЧАСТНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ С.В.ЛАНЧЕНКО	3
АБАШНІК В.О. ЕДМУНД ГУССЕРЛЬ У ФІЛОСОФІЇ ІСИДОРА ПРОДАНА (1854–1919/20)	6
АБАШНІК У.В. ВАЛЬТЕР БЕНЬЯМІН (1892–1940) ТА МЕДІА-ФІЛОСОФІЯ	10
АЛЕКСЄЄНКО Н.В. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ	13
АНДРУЩЕНКО В.П. ПЛАГІАТ ТА НЕДОБРОЧЕСНІСТЬ – ЗАГРОЗА НАУКОВОМУ ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ	15
БАБИЧ В.П. ОСНОВИ РАЗУМНОГО, ЦИВИЛИЗОВАНОГО МЫСЛЕТВОРЧЕСТВА	21
БЛИЗНЮК Л.М. ФЕНОМЕН МОВЛЕННЄВОЇ КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА	31
ГОРОБЧУК Л. М. СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ ОСОБИСТОСТІ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ	34
ГРОМОВА О.В. РОЛЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В РОЗВИКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА	38
ДАНІЛ'ЯН В. О. ДУАЛЬНА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА НЕДОЛІКИ	41
ДАНІЛ'ЯН В. О. ПРОБЛЕМА СВОБОДИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В ТВОРЧОСТІ НОРВЕЗЬКОГО ФІЛОСОФА ЛАРСА СВЕНДСЕНА	44
ДАХНІЙ А.Й. Г.С. СКОВОРОДА ТА Т.Г. ШЕВЧЕНКО ЯК ЗАСНОВНИКИ УКРАЇНСЬКОГО ЕКЗИСТЕНЦІАЛІЗМУ	46
ДОВГАНЬ А. О. Н.МАЛЬБРАНШТА ДАВНЬОКИТАЙСЬКА ФІЛОСОФІЯ	51
ДОЛЬСКАЯ О.О. ФОРМУВАННЯ НАРРАТИВУ ПОСТЛЮДИНИ: РОЗДУМИ ПРО ПІДГРУНТЯ НОВОЇ АТРОПОЛОГІЇ	57
ЗАГРІЙЧУК І. Д. НЕЗАВЕРШЕНІСТЬ КОМУНІКАТИВНОГО ПРОЦЕСУ ЯК ЗАПОРУКА СОЦІАЛЬНОЇ ЗЛАГОДИ	61
ІЛЬІН В.В., ІЛЬІНА А.А. РАЦИОНАЛЬНОСТЬ ПОВЕДЕНИЯ И ПРОБЛЕМА СООТНОШЕНИЯ ЭТИКИ И ЭКОНОМИКИ	65
КАРПЕНКО І.В. «ВЗАЄМНІСТЬ ПЕРСПЕКТИВ» А. ЩЮЦА ЯК МОЖЛИВІСТЬ КОМУНІКАЦІЇ	71
КОЛЕСНИК К.Е. ПРОЕКТ RAIL BALTICA: РОЗБУДОВА ТА ГЕОПОЛІТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ	75
КОЛИЧЕВА Т.В. ГЕШТАЛЬТ-МЕТОДОЛОГІЯ ПІЗНАННЯ ЛЮДСЬКОЇ СУТНОСТІ ЯК ЗАСІБ НАБЛИЖЕННЯ ДО ІДЕНТИЧНОСТІ ІНДИВІДА	81
КОММЕДАЛ О. ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО В НОРВЕГІЇ: ДОСВІД ПРАКТИЧНОГО ВТІЛЕННЯ	84
ЛЕБЕДЄВ В. О. ЖАНР «ТЕМНЕ ФЕНТЕЗІ» У СУЧАСНІЙ МАСОВІЙ КУЛЬТУРІ	87
ЛЮБІВИЙ Я.В. КОНСТРУКТ ТА ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ СВОБОДИ У КРИЗОВОМУ СОЦІУМІ	88

ЛЯХ В.В. КРИЗА ІДЕНТИЧНОСТІ В ФІЛОСОФСЬКО-ІСТОРИЧНОМУ ВИМІРІ	94
МАМЕНКО Т.В. ФІЛОСОФІЯ МАХІЗМУ В УКРАЇНІ: ЕМПІРІОСИМВОЛІЗМ П.С.ЮШКЕВИЧА	98
НЕШКО С.І. РОЛЬ ПЕРЕКЛАДАЧА, ЯК ТЕХНІЧНОГО КОМУНІКАТОРА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	103
НОВІКОВ Б.В. О ФИЛОСОФИИ И ФИЛОСОФСТВЕ	105
ОВЧАРЕНКО Н.М. МОЗОК, ПОВЕДІНКА ТА МЕТАФОРА	116
ПАВЛОВ В.І. ЕВОЛЮЦІЯ УЯВЛЕНЬ ПРО СЕКСУАЛЬНІСТЬ ЯК АКТУАЛІЗАЦІЯ ВІДНОШЕННЯ ДО САМОГО СЕБЕ	119
ПАНКОВ Г. Д. ЗАНЯТИЕ СОБОЙ КАК ПРОЦЕСС КОНСТРУИРОВАНИЯ ИДЕАЛЬНОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ В ХРИСТИАНСКОМ ДИСКУРСЕ	129
ПЕТРУШЕНКО В.Л. ЩО Ж ТАКЕ БУТТЯ І ЯК ЙОГО ОСМИСЛИТИ?	133
ПЕТРУШЕНКО О.П. УТОПІЯ ЯК СПОСІБ КОМУНІКАЦІЇ ЛЮДИНИ ІЗ НАЛЕЖНИМ	142
ПЕТРУШОВ В.М. «ЛЮДИНА ЗАГИНЕ І НА ЇЇ МІСЦЕ ПРИЙДЕ НАДЛЮДИНА» Ф.НІЦШЕ. ТАК ГОВОРИВ ЗАРАТУСТРА	144
ПОНОМАРЕНКО В.Є. НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНИЙ КОМПОНЕНТ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ).	148
ПОНОМАРЕНКО Н.В. КОНАТИВНА, СИГНІФІКАТИВНА ТА СТРУКТУРНА ХАРАКТЕРИСТИКА АНГЛІЙСЬКИХ, РОСІЙСЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ	150
ПОНОМАРЬОВ О. С.,ХАРЧЕНКО А. О.,ЧЕБОТАРЬОВ М. К. ТЕХНОЛОГІЧНИЙ РОЗВИТОК ЯК ЧИННИК КОЕВОЛЮЦІЇ ЛЮДИНИ І ПРИРОДИ	153
РАССОХА И. Н. УСКОРЕНИЕ ИСТОРИИ 12/4, «АНТРОПНЫЙ ПРИНЦИП» И ВОЗМОЖНОСТЬ БЛИЗКОГО «КОНЦА ИСТОРИИ»	157
РУМЯНЦЕВА Т.Г. ИДЕЯ НИЦШЕ О СВЕРХЧЕЛОВЕКЕ И СОВРЕМЕННОСТЬ САМОЙЛЕНКО Д. О. ТРЕНДИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	166
САМОЙЛЕНКО Д. О. ТРЕНДИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	169
СИВОГРАКОВА З.А. ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЗМІСТ І ПЕДАГОГІЧНА РОЛЬ ЗВОРОТНОГО ЗВ'ЯЗКУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	173
СИТНІЧЕНКО Л.А. НОВІТНІ ФІЛОСОФСЬКІ ДИСКУРСИ ІДЕНТИЧНОСТІ: СПРАВЕДЛИВІСТЬ ЗАМІСТЬ НАСИЛЬСТВА	176
ТИТАР О. В. ФІЛОСОФІЯ ЗОРОВОГО ОБРАЗУ	180
ТИХОНРАВОВ С.М. КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ФАХІВЦІВ ЗАЛІЗНИЧНОЇ ГАЛУЗІ	184
ТОЛСТОВ І.В. ВЗАЄМОЗУМОВЛЕНІСТЬ ЛЮДСЬКОЇ ГІДНОСТІ ТА ПРАВ ЛЮДИНИ	185
ТОНІО В. КОРОНАВІРУСНА КРИЗА: НЕХАЙ ВИРІШУЄ ЖЕРЕБ!	188
ХРИСТОФ Р. ПОПУЛІСТИ: ВЖЕ ПЛАТОН ЗАСТЕРІГАВ ВІД НИХ	192

Наукове видання

**VIII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ,
ПРИСВЯЧЕНА 90-РІЧЧЮ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ VIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ «ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ
ТЕХНОЛОГІЇ»**

**REPORTS OF THE VIII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE
“A PERSON, A SOCIETY, COMMUNICATIVE TECHNOLOGIES”**

м. Харків, 15–16 жовтня 2020 р.

Відповідальність за наукову достовірність матеріалів та відсутність плагіату
несуть автори

Матеріали публікуються в авторській редакції

Формат 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times ET.
Умов. друк. арк. 17,15. Наклад 100 прим. Замов. № 1006/8-20.

Видавництво ТОВ «ДІСА ПЛЮС»
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: серія ДК № 4047 від 15.04.2011 р.
61029, м. Харків, шосе Салтівське, буд. 154. Тел. (057) 768-03-15,
e-mail: disadruk@gmail.com

Надруковано з готових оригінал-макетів у друкарні ФОП Петров В. В.
Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.
Запис № 2400000000106167 від 08.01.2009 р.
61144, м. Харків, вул. Гв. Широнінців, 79в, к. 137, тел. (057) 778-60-34.
e-mail:bookfabrik@mail.ua